

V. Vědecký odbor pro právo veřejné:

1. Vadné správní akty.

2. Zda je nutno zdokonaliti právní garancie občanů v našem právním řádu?

3. Státní podniky, jejich organizace, správa a rozdíly od podniků a ústavů veřejného.

VI. vědecký odbor pro právo finanční:

1. Doporučuje se zachovávat instituci vyrovnávacích fondů?

2. Reforma trestního práva důchodkového.

3. Reforma práva poplatkového.

Vědecké práce mají být zaslány do konce dubna 1930, poněvadž sjezd bude se konati asi v říjnu 1930.

Žádáme proto snažně pp. kolegy, aby pokud je možno, zúčastnili se pracemi svými v některém odboru aneb aspoň aby se již nyní připravovali na debatu o jednotlivých otázkách a sdělili naší redakci, v kterém odboru a o kterých otázkách by se chtěli zúčastniti, abychom o tom mohli výboru podati zprávu. — Doufáme pevně, že sjezd bude velice četně a to i z kruhů jednotlivých navštíven.

Nový veřejnototářský řád dosáhl definitivní redakce a jak jsme zjistili předložen byl panu prof. Dru Horovi, aby jej posoudil.

Notářská komora pražská podala ještě další připomínky, zejména ohledně praxe kandidátů, i doufáme pevně, že bude na ně vzat zřetel. Jest nejvýš nutno, aby praxe notářská, u notáře konaná, trvala nejméně 4 léta, poněvadž vyskytují se případy, že starší příslušníci jiných stavů, zejména i pensisté, domáhají se resp. chtějí se domáhati zápisu do seznamu kandidátů notářství, následkem čehož by veškeré kandidáty již zapsané přeskočili.

Appelujeme proto na své kolegy notáře, aby takovéto kandidáty do kanceláří svých nepřijímali a tím samí působili k zabezpečení rychlejšího postupu našeho dorostu.

Zavedení všeobecných pravidel mezinárod. pro trhové smlouvy. Na VI. haagské konferenci bylo jednáno mezi jiným též o otázkách vztahujících se na mezinár. úpravu ustanovení o smlouvě trhové. Ustaven byl zvláštní výbor, který vypracoval dotazník jak by docíleno bylo jednotné formy a jednotných pravidel pro právní jednání smluv trhových.

Dotazník ten zaslal vládám jednotlivých států, aby se o něm vyjádřily.

Ministerstvo spravedlnosti vyrozumělo o tom veškeré advokátní i notářské komory, připojivši francouzský text dotyčného otazníku. — Dotazník jest velice obsáhlý, na 6 arších.

Notářská komora pražská ihned dotazník ten zodpověděla.

Dotazník obírá se prozatím pravidly o smlouvě trhové o věcech movitých.

Notářská komora pražská doporučila, aby mezinárodní konvence, která by stanovila pravidla pro smlouvy trhové, rozšířena byla i na smlouvy o věcech nemovitých. — Jest to ve velkém zájmu našeho stavu a měla by konvence taková v zápětí i ulehčení mezinárodních styků obceanstva při prodeji a koupi nemovitostí.

Mnohé státy totiž vyžadují ku platnosti takovýchto smluv a k nabytí práva vlastnického k nemovitostem formy notářského spisu a to notářského spisu, sepsaného notářem dotyčného státu, poněvadž dosud nebylo dosaženo našeho požadavku o uznání platnosti a o volném kolování listiny notářské ve styku mezistátním. Jsou to zejména: Německo, Francie, Itálie, Španělsko, Portugalsko, Belgie a Nizozemsko.

Následkem toho jsou strany, kupují-li nemovitosti v cizích státech, nuceny dojížděti do těchto států aneb dávatí tam plnou moc za účelem zřízení listiny o trhu před notářem.

U nás nevyžaduje se této formy a proto v cizích státech může býti sepsána trhová smlouva o nemovitostech našich kýmkoliv a v jakémkoliv jazyku a smlouva ta má u nás platnost, neboť neplatí v tomto ohledu reciprocita. — Tím jsou občané našeho státu ve velké nevýhodě a bylo by zajisté žádoucí, aby zavedena byla jednotná forma pro trhové smlouvy aspoň pro styk mezistátní. Poněvadž pak nedá se očekávat, že by v zemích shora jmenovaných, zavedena byla svoboda formy jako u nás, neboť notářství v zemích těch jest příliš hluboce zakořeněno a jako nezbytně uznáváno, musela by tato forma trhových smluv stanovena býti jen listinou notářskou neb veřejnou. Tím nebyl by poškozen žádný jiný stav (zejména ani ne advokátní), poněvadž ani dnes není možno takovouto listinu soukromou pro trh věcí nemovitých do cizích států zřizovati.

Osnova zákona o nejvyšším správním soudě byla, jak z veřejných projevů vychází najevo, ministerstvem vnitra vypracována a zaslána obchodním komorám a poslaneckým kruhům.

Komory advokátní a notářské nebyly vyzvány k podání dobrozdání. — Za tou příčinou intervenováno bylo notářskou komorou pražskou u ministerstva vnitra a učiněno bylo příslušné podání.

Věstník Spolku čsl. kandidátů notářství.

Kandidáti notářství a osnova nového notářského řádu.

Ke článku pod tímto titulem uveřejněnému v čísle 4. IX. roč. Č. P. musíme se opětně vrátiti v otázce pro nás nejdůležitější — stanovení podmínek pro dosažení místa notářského.

Podmínky ty uvedeny jsou v § 11 zákona, jenž podle přepracované vládní osnovy z roku 1927 a podle seznamu změn k čís. 26.673/28 ministerstvem spravedlnosti zúčastněným činitelům zasláno byl konečně stylisován takto:

§ 11. 1. Žadatel za místo veřejného notáře musí vykázati, že byl na území Československé republiky v praxi prakticky zaměstnán po pět letů a to alespoň čtyři roky u veřejného notáře jako kandidát veřejného notářství, ostatní čas buď u soudu, u státního zastupitelství, u advokáta neb u finanční prokuratury.

2. Ministr spravedlnosti může žadateli na návrh příslušného komorního výboru prominouti zcela nebo částečně čtyřletou praxi u veřejného notáře, vykáže-li jinou praktickou službu právní po pět letů, jsou-li u něho splněny všechny ostatní náležitosti a neschází-li se o místo jiný žadatel, který pro ně vykázal všechny zákonné náležitosti.

Znění toto přijato bylo na anketách konaných v ministerstvu spravedlnosti v roce 1928 po důkladném probrání věci se všech hledisek jako nejlépe vyhovující.

Osnova ta nebyla tentokráte spolku našemu zaslána, ač do našich poměrů velice zasahuje. K překvapení našemu jest v ní však, jak jsme se dověděli, § 11. stylisován takto:

§ 11. 1. Žadatel za místo veřejného notáře musí vykázati, že byl na území republiky Československé v právní službě prakticky zaměstnán po pět letů a to nejméně jeden rok u soudu, tři léta u veřejného notáře, zbývající rok buď u veřejného notáře neb u soudu, státního zastupitelství, advokáta nebo finanční prokuratury.

2. Vedle toho může ministr spravedlnosti žadateli, vidí-li toho potřebu, na návrh příslušného komorního výboru prominouti zcela nebo částečně tříletou právní službu u veřejného notáře, vykáže-li jinou praktickou službu právní po pět letů a jsou-li u něho splněny všechny ostatní náležitosti.

3. Výkon právní služby u soudu bude upraven vládním nařízením.

Tedy nova: nejméně jeden rok obligatorní soudní praxe, pouze tři roky výlučné praxe notářské, od nich však může ministr spravedlnosti dispensovati žadatele zcela i tehdy, uchází-li se o místo jiný žadatel, který pro ně vykázal všechny zákonné náležitosti; slova »na návrh příslušného komorního výboru« budou s větší či menší pravděpodobností při uzákonování osnovy v parlamentu ležce vypuštěna jako zbytečné omezování volného nominačního práva ministrova resp. vlády.

A tak postavení kandidátů s čistě notářskou praxí, neoprávněnějších čekatelů, poškozených značně již nyní hromadnými přestupy starších soudců v posledních letech, se stále zhoršuje, takže stav těchto kandidátů v budoucnu za těchto předpokladů vymizí a stav notářský bude se doplňovati z příslušníků jen cizích povolání.

Bude-li to notářství jako takovému zdrávo, pochybujeme.

Notářstvo potřebuje dorostu čistě notářského, prodechnutého od základu ideou notářství, což od příslušníků cizích praxí, zvyklých od počátku na jiný, zcela odlišný postup myšlenkový, požadovati nelze.

Soudce od počátku je odkázán pouze na přednesy stran, zkoumá důkazy, jež strany provedou, a na základě jich podle petitu stran rozhoduje.

Advokát od počátku zastupuje a hájí vždy jen jednu stranu, která si ho platí, rozpítáváje případ a uplatňuje v něm

i nejpodřadnější detaily, které by prospěly jen jeho straně proti straně druhé.

Notář však podle povahy svého úřadu tvoří, upravuje vzájemné poměry mezi stranami, nestranně vede obě strany poučováním a vysvětlováním důsledků tak, aby každá strana jasně znala obsah i důsledky právního jednání a důkladně mohla dosah téhož sama posoudit, než totéž uzavře, a nedoznala nepředvídané škody. Dobrý notář jest požehnáním pro celý svůj okres, ježto jasnou a poctivou stylisací smluv, dědických dohod atd. preventivně zabraňuje škodlivým následkům jinak častých sporů, svárů a nepřátelství stran.

To jest vědní idea notářství, a jen důsledné její dodržování udrží vznešenost, vážnost a oblibu stavu našeho, našimi slavnými předchůdci založenou.

Jest tudíž v zájmu stavu notářského, aby měl hojnost tohoto ideálního svého dorostu nejen pro doplňování stavu, nýbrž i co pomocníků úřadujících notářů a jejich náměstků.

A aby hojnost dobře kvalifikovaných kandidátů zde byla, musí býti jejich existence již v zákoně postavena na pevnou báň, aby každý, kdo s láskou a porozuměním pro potřeby notářství ke stavu vstupuje, mohl si uvědomiti, že podle stavu aspoň v přibližně určité době může dosíci vlastního notářství a podle toho zaříditi své osobní poměry. To může se státi jen omezením konkurence příslušníků cizích stavů nejméně takovým způsobem, jak se stalo v původním § 11. na počátku citovaném.

Vždyť ostatní stavy, zejména advokátský, se proti našim příslušníkům uzavírají úplně, a praxe naše není proti jejich praxi nikterak méněcenná.

Náš stav byl v tomto směru dosud popelkou, jsa nejvíce ze všech ostatních právních stavů opomíjen, neprávem podečňován a utlačován. Do naší praxe započítávají se v celém rozsahu praxe cizí, vedle soudní a advokátní i celkem jednostranné praxe u státního zastupitelství a finanční prokuratury, umožňující příslušníkům těchto, kteří z jakéhokoliv důvodu u svého zvoleného povolání zůstatí nechtějí neb nemohou, kdykoliv přestoupiti do našeho stavu a přeskočiti v pořadí třeba všechny již zapsané kandidáty; přestupy ty podporovány jsou ještě tím, že praktická zkouška advokátní i soudcovská nahraňuje praktickou zkoušku notářskou.

Každý, kdo má i jen zcela primitivní pojmy spravedlnosti, by se domníval, že za těchto okolností naše stejnorodnotná praxe se stejně započítává i do těchto cizích praxí a zkouška naše nahraňuje ony praktické zkoušky cizí.

Bohužel, není tomu tak ani částečně. A tento náš žalostný stav má býti reformou ještě zhoršen, přestupy ještě více umožněny, ba podporovány, a my ještě více odstrčeni na milost a nemilost nejružnějších vlivů.

Voláme proto ke všem záúčastným činitelům ještě včas: nepodečňujte důležitosti úřadu notářského pro občanstvo, nedopusťte, aby z ohledů politických či jiných bylo notářstvo připraveno o svůj nejlepší a nejkvalifikovanější dorost!

A budou-li ohledy politické silnější než dobrá vůle, pak dejte i nám spravedlnost, zaveďte jednotnou praktickou justiční zkoušku a umožněte volné přestupování kandidátů notářství, kteří se takto u svého povolání nebudou moci uplatniti, s plným zúčastněním služební doby do praxe advokátní a ostatních praxí justičních!

Pravidelné členské schůzky konají se počínaje měsícem zářím opětně každou první a třetí sobotu v měsíci o 7. hodině večerní v kavárně Union v Praze (roh Národní tř. a Perštýna). Kolegové, zvláště pražští a z blízkého okolí, se srdečně zvou k hojné účasti.

Kendiční referent JUDr. Frant. Janatka, Praha II., Spálená 9, má v záznamu několik dobrých míst pro začátečníky i pokročilé. K dotazům známku na odpověď!

Knihy redakci zaslané.

Zákon o osvojení s parlamentními materiáliemi, prováděcím výnosem ministerstva spravedlnosti a poznámkami vydal ve své sbírce komentovaných zákonů a důležitých nařízení min. rada Dr. Julius Karman. Rovněž vydal v téže sbírce **Směněčný zákon** a zákon o směněném poplatku a opatřil oba zákony výkladem a judikaturou.

Úprava těchto vydaných zákonů jest vzorná a pro denní používání v praxi velmi vhodná, ježto věcný seznam připojený

k důležitému zákonu směněnému usnadňuje rychlou orientaci, což nelze říci o jiných vydáních téhož zákona.

Sbírka výše uvedenou tiskne a objednávky vyřizuje Státní tiskárna v Praze III. 387. Kolegům používání této sbírky doporučujeme.

Sbírka vzorců k obchodnímu a společenstevnímu rejstříku, lodnímu rejstříku námořnímu, konkursnímu a vyrovnávacímu řízení. Nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství v Praze vyšla na jaře tato objemná kniha, jejíž praktická potřeba byla v kruzích právnických již dávno počítována. Autoři její, Jan Tesař a František Zunt, vedoucí úředníci firemních rejstříků u krajského soudu obchodního v Praze, jsou zajisté všem pražským notářům známi jako osvědčení praktikové, a proto kniha jejich byla dychtivě očekávána. A můžeme s dobrým svědomím říci, že očekávání neklamala. Přináší na 525 stranách textu vyčerpávajícím způsobem především všeobecná ustanovení o firmách, sazby soudních poplatků s přehledem judikatury nejvyššího správního soudu, ustanovení o jednotlivých útvech firemních subjektů, o námořních lodích, jakož i o řízení konkursním a vyrovnávacím. Následují pak vzorce podání a příloh pro kupce jednotlivce (č. 1—40), veřejné obchodní společnosti (č. 41—65), komanditní společnosti (č. 66 až 75), komanditní společnosti na akcie č. 76—83), akciové společnosti (č. 84—124), společnosti s ručením omezeným (č. 125—168), společenstva (č. 169—195), lodí námořní (č. 196—199), konkursní řízení (č. 200—223), vyrovnávací řízení (č. 224—237). Při jednotlivých případech citovány jsou všude zvláště příslušné kolky a poplatky; materie zákonů, jakož i málo známé ministerské výnosy probrány jsou až do dnešní doby (na př. nová ustanovení o podmínkách protokolace firem dle zákona č. 183/28, zvýšení akc. resp. kmenného kapitálu dle zákona o stabilizačních bilancích č. 78/27 se vzorci celého provedení č. 124 a 163, atd.). Přes tuto velikou obsažnost jest kniha neobyčejně přehledná a jasná, takže bude nejen skutečně cennou praktickou příručkou všech notářů, nýbrž i dobrou učebnicí a spolehlivou vědeckou přes formalistická úskalí firemních věcí všem praktickým právníkům a kandidátům, kteří s touto agendou jinak málo přijdou do styku. Shrneme-li k těmto přednostem ještě vhodnou a krásnou úpravu knihy, není cena téže — 120 Kč za vázaný výtisk — nikterak přemrštěna. Mladému nakladatelství možno k tomuto slibnému počátku ediční činnosti jen gratulovati. Dr. F. J.

Nařízení platná a neplatná. Dosud zaujal nejvyšší správní soud již asi v 142 nálezech svých — řeše určitou právní věc — stanovisko k tomu, zda to které nařízení je platné čili nic. Má proto chronologicky uspořádaný seznam nařízení (pokud se týče jednotlivých norem jejich) takto co do platnosti zkoumaných s udáním příslušného nálezu, kterým vyslovena byla platnost čili neplatnost, značný praktický význam pro veřejnost právníkou. Soupis takový přináší právě vyšlý 3. sešit běžného (III.) ročníku »Suplementů pro praxi právníkou«. »Suplementy« přinášejí dále účelný výběr látky normativní, ve »Sbírce zákonů a nařízení« neuveřejněné a souborné přehledy judikatury týkající se práva civilního, daňového a poplatkového. »Suplementy« vycházejí čtyřikrát za rok a vydává je nakladatelství »Praetor« v Praze-I., Dušní 13; roční předplatné Kč 24—.

Nový honební zákon. Sestavil Edvard Srb, autor knihy Výklad zákona o myslivosti. Kniha obsahuje text nového zákona, přehlednou tabulku odstřelu a hájení, vzorce pro odhady škod zvěří způsobených a nejnovější nálezy N. s. s. v záležitostech honebních a slovní doprovod o významu zákona. Cena poštou Kč 2-40. Vydalo nakladatelství A. Reinwart v Praze II., Vodičkova 23.

KONKURS.

V ústavu u sv. Anny v Praze, Ječná ul. č. 530/II. obsadí se jedno místo dívčího nadání JUDra Gustava z Grádlu, záležitějšího z výchovy, bytu, stravy, světa, tepla a vyučování po celý školní rok určené pro dívku školou povinnou, římskokatolického vyznání.

Nárok na nadání v prvé řadě mají dcery notářů v Čechách, nebylo-li by těchto, dcery konceptních úředníků politické správy v Čechách, případně konceptních soudních úředníků v Čechách.

Přednost mají dívky osiřelé.

Nadační místo se propůjčuje tentokrátě na dobu školního roku 1929/30.